

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.п.н Жана Атанасова Янкова,
Пловдивски университет “Паисий Хилендарски“, Педагогически факултет,
катедра „Педагогика и управление на образованието“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘доцент’
на Югозападен университет „Неофит Рилски“

по: **област на висше образование 1. Педагогически науки,**
професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Педагогика на лица със слухови нарушения)

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр.57 от 04. 07. 2023 г. и в интернет-страницата на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за нуждите на катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ към Факултета по педагогика, като кандидат участва гл. ас. д-р Светослава Николова Съева от катедра „Управление на образованието и специална педагогика“, ЮЗУ, „Неофит Рилски“.

1. 1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № 1283 от 28.08.2023 г. на Ректора на ЮЗУ, „Неофит Рилски“ съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ЮЗУ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Педагогика на лица със слухови нарушения), **обявен за нуждите на катедра „Управление на образованието и специална педагогика“** към Факултета по педагогика на ЮЗУ.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**: гл. ас. д-р Светослава Николова Съева от катедра „Управление на образованието“ към Факултета по педагогика на ЮЗУ.

Представеният от гл. ас. д-р Светослава Николова Съева комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ и включва следните документи:

- заявление за допускане до конкурс;
- автобиография по европейски формат;
- копие на диплома за образователна и научна степен „доктор“;
- списък на научните трудове;
- научни трудове (копия на публикациите);
- справка за съответствие с минималните национални изисквания;
- справка за съответствие с допълнителните университетски изисквания;
- анотации на материалите на български;
- самооценка на приносите на български език;
- удостоверение за трудов стаж;
- документи за учебната работа.

Кандидатът гл. ас. д-р Светослава Николова Съева е приложила списък с общо 14 научни труда, от които 3 монографии, 9 научни статии на български език, 2 научни статии на чужд език. Приемам всички научни трудове за становище. Разпределението на научните трудове по съответни рубрики, в страната и в чужбина, е както следва: 12 на български език и 2 на чужд език.

Кандидатът гл. ас. д-р Светослава Николова Съева е завършила през 1997 г. средното си образование в 149 СОУ «Иван Хаджийски», гр. София, хуманитарен профил.

През 2001 г. завършва СУ „Св. Климент Охридски“, бакалавърска степен във Факултета по начална и предучилищна педагогика, специална педагогика-педагог, слухово-речева рехабилитация с втора специалност “Логопедия“. През 2002 г. завършва магистърска степен- специална педагогика-слухово-речева рехабилитация в СУ „Св. Климент Охридски“. През 2007 г. защитава докторска дисертация по Специална педагогика, шифър 05.07.04. През 2002 г. е назначена на длъжност „асистент“ по Специална педагогика (слухово-речева рехабилитация) в ЮЗУ „Неофит Рилски“. От 2005 г. до 2008 г. е старши асистент по Специална педагогика (слухово-речева рехабилитация). От 2008 г. до настоящия момент заема длъжността „главен асистент“ към катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ на Факултета по педагогика.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Изпълнение на минималните национални изисквания

От приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания, е видно, че гл. ас. д-р Светослава Съева има 50 точки по показател А, 100 по показател В, 315 по показател Г, 170 по показател Д, т.е. общият брой точки е 635 при изискуеми 400 точки. Налице е пълно покриване на минималните национални изисквания и дори значително надвишаване на точките в показатели, Г и Д. В допълнителните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“, отразени в показател Е има 71.66 точки. Изразявам съгласие с така посочените стойности.

Оценка на учебно-педагогическа дейност

Гл. ас. д-р Светослава Съева преподава различни учебни дисциплини в специалности за придобиване на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. Всички те са свързани със специалната педагогика.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Светослава Съева участва в обявения конкурс за ‘доцент’ с 14 научни публикации. Разпределението на научните трудове както следва: хабилитационен труд – 1 монография, 2 монографии, които не са представена като основен хабилитационен труд, 2 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 7 статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, 1 студия, публикувана в нереперирани списания с научно рецензиране.

Преподавателската дейност на д-р Съева, е обезпечена със 605 часа аудиторна заетост, реализирана от лекционни курсове по „Специална педагогика“, „Педагогика на лица със слухови нарушения“, „Методика на устната реч при деца със слухови увреждания“, „Жестов език“, семинарни упражнения по „Специална педагогика“, текуща практики по направлението, пряко кореспондиращи с обявения конкурс.

В преподавателската си работа Съева използва иновативни методи на преподаване, основани на съвременната наука и дигиталните технологии в образованието, което води до подобряване качеството на образователния процес и на цялостната култура на студентите.

Към дейността на кандидата следва да се добави и участието в рецензиране на научни списания и участие в членство на национално и международно ниво, което дава

възможност на кандидата да популяризира научните постижения в сферата на педагогиката на децата със слухови нарушения и приобщаването им в образователните институции.

От приложените справки личи активността на кандидата в две плоскости: преподавателска и научно-изследователска, между които протича постоянен трансфер.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни) и цитирания

От представената справка за **цитиранията** откривам общо 20 надлежно документирани цитирания. 6 от които в монографии и колективни томове, 10 цитирания в не-реферирани списания с научно рецензиране и 4 в реферирани списания с научно рецензиране. Цитиранията обхващат времеви диапазон от 2008 г. до 2022 г.

Информация за **приносите** се съдържа в самооценката, направена от кандидата Светослава Съева, която извежда приносните моменти на своите публикации в **три области - теория, практика и научни изследвания:**

- Приносите по тематична област теория са представени в изследвания и разработки, свързани с уточняване и прецизиране на част от понятийния апарат в областта на Специалната педагогика и особено в нейната микроструктура – Педагогика на лицата със слухови нарушения. Разработени са два алтернативни подхода – „Билингвизъм” и „Тотална комуникация” с изяснени причини за тяхната поява, философската и социално-педагогическата им база, същността, методологията и методите за приложението им им у нас. Чрез теоретичните изследване са разширени знанията за слухово увредените лица.

- Във втора практическа област приносите са свързани със създаването от кандидата: на първите специализирани жестове, публикувани на хартиен носител (книга – специализиран жестов речник) и на електронен носител (компакт-дискове, специализирана интернет страница за жестов език и компютърни програми); на първата в България компютърна програма за обучение на лица със слухови нарушения по словесен английски език като втори/трети език за учащите – със и без наличието на български жестов език – „Английски език за хора с увреден слух (начинаещи)“; Описана и анализирана е позицията на възприемането и разбирането на посланията им от лицата със слухови нарушения четиринадесет лингвистични групи надписи от

екстериорната градска лингвистична среда, което подобрява комуникативната адекватност на индивида в социума, както и цялостното им функциониране.

- Приносите по трета област са свързани с изследвания, анализи, систематизирания и обобщения на педагогически изследвания в процесите на чуждоезиковото обучение на лицата със слухови нарушения в България, в частност обучението по словесен английски език, съответно със и без наличието на жестов език.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам забележки и препоръки към документацията и публикациите в конкурса.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от д-р Светослава Николова Съева **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ЮЗУ,, Неофит Рилски“.

Кандидатът в конкурса **е представил достатъчен брой** научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’. В работите на кандидата има научни и приложни приноси. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към лицата със слухови нарушения. Научната и преподавателската квалификация на д-р Светослава Николова Съева **е несъмнена**.

Постигнатите от д-р Светослава Николова Съева резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно съответстват** на Правилника на ЮЗУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна оценка** и да **препоръчам** на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Факултета по педагогика за избор на д-р Светослава Николова Съева на академичната длъжност ‘доцент’ в ЮЗУ,, Неофит Рилски“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика – Педагогика на лица със слухови нарушения).

07.10.2023 г.

Изготвил становището:

проф. д.п.н. Жана Атанасова Янкова

STATEMENT

by **Prof. Zhana Atanasova Yankova, Ph.D. ,**
Plovdiv University "Paisiy Hilendarski", Faculty of Pedagogy,
Department of "Pedagogy and Educational Management "

on the materials submitted for participation in the competition
to occupy the academic position **“Associate Professor”**
at South-West University “Neofit Rilski”

by: **field of higher education** 1. Pedagogical sciences,
professional direction 1.2. Pedagogy (Special Pedagogy– Pedagogy of persons with hearing impairments)

In the competition for 'Associate Professor', announced in the State Gazette, No. 57 from 04.07.2023 and in the website of South-West University Neofit Rilski (SWUNR) of Applied Sciences for the needs of the Department of Management of Education and Special Pedagogy at the Faculty of Education, as a candidate participates Chief Assistant Professor Svetoslava Nikolova Saeva, PhD from the Department of Educational Management and Special Pedagogy, SWUNR.

1. 1. General presentation of the procedure and the candidate

By order No. 1283 dated 28.08.2023 of the Rector of SWUNR I have been selected as a member of the scientific jury of a competition for the academic position of **"associate professor" in SWUNR** by field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional direction 1.2. Pedagogy (Special Pedagogy– Pedagogy of Persons with Hearing Impairments), **announced for the needs** of the Department of Educational Management and Special Pedagogy at the Faculty of Pedagogy of SWUNR .

Only one candidate submitted documents for participation in the announced competition: Chief Assistant Professor Svetoslava Nikolova Saeva, PhD from the Department of Educational Management at the Faculty of Pedagogy of SWUNR.

Chief Assistant Professor Svetoslava Nikolova Saeva, PhD presented a set of hard copy materials in accordance with the Regulations for the Development of the Academic Staff of the SWUNR and includes the following documents:

- application for admission to competition;
- European format resume;
- copy of a diploma for educational and scientific degree "doctor";
- list of scientific works;
- scientific works (copies of publications);
- certificate of compliance with the minimum National requirements;
- certificate of compliance with additional University requirements;
- annotations of the materials in Bulgarian;
- self-assessment of contributions in Bulgarian;
- certificate of work experience;
- documents for the academic work.

The candidate Chief Assistant Professor Svetoslava Nikolova Saeva, PhD has attached a list of a total of 14 scientific works, 3 of which are monographs, 9 are scientific articles in Bulgarian, 2 scientific articles in a foreign language. I accept all scientific works for the Statement. The distribution of the scientific works by relevant headings, in the country and abroad, is as follows: 12 in the Bulgarian language and 2 in a foreign language.

The candidate Chief Assistant Professor Svetoslava Nikolova Saeva, PhD graduated in 1997 when she completed her Secondary education at 149 Secondary School "Ivan Hadjiyski", Sofia, humanitarian profile.

In 2001, she graduated from Sofia University St. Kliment Ohridski, bachelor's degree, Faculty of Elementary and Preschool Pedagogy with a major of special pedagogy-teacher, auditory-speech rehabilitation with and a second major Speech Therapy. In 2002, she graduated with a Master's degree of Special Pedagogy-Auditory-Speech Rehabilitation from Sofia University St. Kliment Ohridski. In 2007, she defended her Doctoral dissertation in the field of Special pedagogy – code 05.07.04. In 2002, she was appointed to the position of Assistant Professor in the Faculty of Pedagogy of the SWUNR. From 2005 to 2008 she was a senior assistant in Special Education (hearing-speech rehabilitation). Since 2008 till now, she holds the position of Chief Assistant Professor at the Department of Educational Management and Special Pedagogy at the Faculty of Education.

2. General characteristics of the applicant's activity

Fulfillment of minimum national requirements

From the attached report on the implementation of the minimum National requirements, it is clear that Chief Assistant Professor Svetoslava Saeva, PhD has 50 points on indicator A, 100 on indicator C, 315 on indicator D, 170 on indicator E, i.e. the total number of points is 635 out of a required 400 points. There is a full coverage of the minimum National requirements and even a significant excess of the points in indicators D and E. In the additional University requirements reflected in indicator F there are 71.66 points. I agree with the values thus indicated.

Assessment of educational and pedagogical activity

Chief Assistant Professor Svetoslava Saeva, PhD teaches various academic disciplines in majors for acquiring Bachelor's and Master's degrees. All of them are related to Special pedagogy.

Evaluation of the Candidate's scientific and scientific-applied activity

Chief Assistant Professor Svetoslava Saeva, PhD participated in the announced competition for “Associate Professor” with 14 scientific publications. The distribution of scientific works as follows: habilitation work - 1 monograph, 2 monographs that are not presented as the main habilitation work, 2 articles and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, 7 articles and reports published in non-refereed journals with scientific peer-reviewed or published in edited collective volumes, 1 study published in non-refereed peer-reviewed journals.

The teaching activity of Dr. Saeva, is provided with 605 hours of lecturing hours, realized by courses on Special pedagogy, Pedagogy of persons with hearing impairments, Methodology of oral speech for children with hearing impairments, Sign language, seminar practice on Special pedagogy, current practices in the field, directly corresponding to the announced competition.

In her teaching work, Saeva uses innovative teaching methods based on modern science and digital technologies in education, which leads to the improvement of the quality of the educational process and students' general knowledge.

To the degree of activity of the candidate, one can readily add the participation in reviewing scientific journals and participation in membership at the national and international level, which gives the candidate the opportunity to promote scientific achievements in the field of pedagogy of children with hearing loss and their inclusion in educational institutions.

The attached references show the activity of the candidate in two areas: teaching and research, between which there is a constant transfer.

Contributions (scientific, scientific-applied, applied) and citations

From the **citation reference provided**, I find a total of 20 properly documented citations. 6 of which in monographs and collective volumes and 10 citations in non-refereed peer-reviewed journals and 4 in refereed peer-reviewed journals. The citations cover the time range from 2008 to 2022.

Information about **the contributions** is contained in the self-assessment made by the candidate Svetoslava Saeva, which highlights the contribution points of her publications in **three areas - theory, practice and scientific research:**

- Contributions to the thematic area of theory are presented in research and development related to specifying part of the conceptual apparatus in the field of Special Pedagogy and especially in its microstructure – Pedagogy of Persons with Hearing Disorders. Two alternative approaches have been developed - Bilingualism and Total communication with explained reasons for their emergence, their philosophical and socio-pedagogical basis, essence, methodology and the methods of their application in our country. Through theoretical research, knowledge about the hearing impaired has been expanded.

- In a second practical area, the contributions are related to the submitted by the candidate: first specialized gestures published on paper (book - specialized gesture dictionary) and on electronic media (CD-ROMs, a specialized website for sign language and computer programs); first computer program in Bulgaria for training persons with hearing impairments in spoken English as a second/third language for learners - with and without the presence of Bulgarian sign language - English language for the hearing impaired; The position is described and analyzed of the perception and understanding of their messages by persons with hearing impairments fourteen linguistic groups of inscriptions from the exterior urban linguistic environment which improves communicative adequacy of the individual in society, as well as their overall functioning .

- The third area is related to researched, analyzed, systematized and summarized pedagogical research in the processes of foreign language training for persons with hearing impairments in Bulgaria, in particular the training in verbal English, respectively with and without the presence of sign language.

3. Critical remarks and recommendations

I have no remarks and recommendations regarding the documentation and publications in the competition.

CONCLUSION

The documents and materials submitted by Dr. Svetoslava Nikolova Saeva **meet all** the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), the Regulations for the Implementation of the ZRASRB and the relevant Regulations of the South West University Neofit Rilski, Bulgaria.

The candidate in the competition **has presented a sufficient number** of scientific works published after the materials used in the defense of the ONS "Doctor". There are scientific and applied contributions in the candidate's works. Her theoretical developments have practical applicability, and some of them are directly oriented towards people with hearing impairment. The scientific and teaching qualifications of Dr. Svetoslava Nikolova Saeva **are unquestionable** .

The achievements of Dr. Svetoslava Nikolova Saeva and results in educational and research activities, **fully comply** with the Rules of the SWUNR for the application of ZRASRB.

After getting acquainted with the materials and scientific works presented in the competition, analyzing their significance and the scientific, scientific-applied and applied contributions contained in them, I find it reasonable to give my positive **assessment** and **to recommend** to the Scientific Jury to prepare a report-proposal to the Faculty Council of the Faculty of Pedagogy for the election of Dr. Svetoslava Nikolova Saeva on the academic position of Associate Professor at SWUNR in the professional direction 1.2. Pedagogy (Special pedagogy – Pedagogy of persons with hearing impairments).

07.10.2023

Prepared by:

Prof. Zhana Atanasova Yankova, Ph.D.